حرمين

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

د پيغمبر ﷺ د لمانځه کيفيت

كيفية صلاة النبي صلى الله عليه وسلم

بشتو

پښتو

قدرمند شيخ صاحب

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ⓒ **جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٦هـ**

بن باز ، عبدالعزيز
كيفية صلاة النبي ؟ - بشتو. / عبدالعزيز بن باز ؛ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط١. .- الرياض ، ١٤٤٦هـ
١٩ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٦/١١٩٣٨
ردمك: ٠-٥٥-٨٥١٧-٦٠٣-٩٧٨

كيفية صلاة النبي صلى الله عليه وسلم

د پیغمبر صلى الله عليه وسلم د لمانځه کیفیت

ليکوال

قدرمن شیخ صاحب عبد العزيز بن عبد الله بن باز

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على عبده ورسوله نبينا محمد وآله وصحبه، أما بعد:

دا د پېغمبر صلى الله عليه وسلم د لمانځه د کيفيت بيانولو په اړه لنډې خبرې دي، چې ما غوښتل هر مسلمان؛ نارينه او ښځينه ته يې ورسوم، ترڅو يې هر لوستونکى هڅه وکړي چې د طريقې پيروي يې وکړي لکه چې فرمايي: ژباړه: (تاسو داسې لمونځ وکړئ لکه ما چې ګورئ لمونځ کوم)[1]. او دا دى لوستونکي ته بيانيږي:

١ - اودس بشپړوي، د الله تعالى د حکم سره سم اودس کوي لکه چې فرمايي: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ...﴾ [المائدة: ٦].

ژباړه: (اې هغو کسانو چې ايمان يې راوړى! کله چې تاسو لمانځه ته پاڅېږئ، نو تاسو خپل مخونه او خپل لاسونه تر څنګلو پورې ووينځئ او پر خپلو سرونو مسح وکړئ او تر ګيټو (ښنګرو) پورې خپلې پښې (ووينځئ). [د مائدې سورت ٦ نمبر آيت].

او د رسول الله صلى الله عليه وسلم دا وينا: ژباړه: (له طهارت (اودس) پرته لمونځ نه قبليږي)[2].

او هغه کس ته د رسول الله صلى الله عليه وسلم وينا چې ناسم لمونځ يې

(١) بخاري په: (٦٠٥) شمېره روايت کړى.

(٢) مسلم په: (٢٢٤) شمېره روايت کړى.

كړی و: ژباړه: (كله چې لمانځه ته پاځېدې نو بشپړ اودس وكړه)[١].

٢ - لمونځ كوونكی چې هر ځای كې وي قبلې يعنې كعبې شريفې ته په ټول بدن سره مخ كوي، په داسې حال كې چې په زړه كې به يې د هغه وخت د لمانځه كولو اراده كړې وي؛ هغه كه فرض لمونځ وي اويا نفل، او په ژبه به نيت نه وايي؛ ځكه چې په ژبه يې ويل روا نه دي، بلكې دا يو بدعت دی او رسول الله صلى الله عليه وسلم او د هغه صحابه كرامو په ژبه نه دی ويلی، او مخې ته به ستره ږدي چې لمونځ ورته وكړي، برابره خبره ده كه امام وي، يا منفرد، او قبلې ته مخ كول د لمانځه لپاره شرط دی، پرته له يو څو ښكاره مسائلو څخه چې د علماوو په كتابونو كې يې په اړه وضاحت شوی دی.

٣ - د الله اكبر په ويلو سره تحريمه تكبير كوي، او د سجدې ځای ته ګوري.

٤ - د تكبير پر مهال خپل لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته كوي.

٥ - لاسونه پر سينه ږدي، ښی لاس پر چپې پنجې او مروند د پاسه، ځكه چې همداسې د رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه ثابت شوي دي،

٦ - د استفتاح دعا ويل سنت ده، چې په لاندې ډول ده: (اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَما ينقّى الثَّوْبِ الْأَبْيَضِ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالْبَرَدِ وَالثَّلْجِ)[٢].

ژباړه: (اې الله زما او زما د ګناهونو تر منځه داسې لرې والی راوله لكه څرنګه دې چې ختيځ له لوېديځ څخه لرې كړی، اې الله ما له ګناهونو څخه داسې پاك كړه لكه سپينه جامه چې له خيرو څخه پاكيږي، اې الله ما له ګناهونو څخه

---

(١) بخاري په: (٥٧٨٢) شمېره روايت كړی.

(٢) بخاري په: (٧٤٤) شمېره، او مسلم په: (٥٩٨) شمېره روايت كړی.

په اوبو، واورو او ګلۍ سره ومينځه). او که يې غوښتل نو د دې پر ځاى دې ووايي: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ).

ژباړه: (اې الله! پاکي او ستاينې يوازې تالره دي او نوم دي مبارک دى، شان دې لوړ دى او له تا پرته بل معبود نشته)[١]. که چېرته يې د دې پر ځاى بله د استفتاح دعا ووېله چې د رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه ثابته وي نو باک نه لري، خو غوره دا ده چې کله دا دعا ووايي او کله بله، ځکه همدا د پیروۍ له اړخه بشپړه طريقه ده، بيا: (أَعُوْذُ بِاللّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ). او: (بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيْمِ) وايي، او فاتحه لولي لکه چې فرمايي: ژباړه: «د هغه چا لمونځ صحيح ندى چې فاتحة الکتاب (الحمد لله) يې نه وي لوستلي»[٢]، او ورپسې په جهري لمونځ کې په لوړ اواز سره آمين وايي، او په خفيه لمونځونو کې يې په پټه وايي، غوره دا ده چې په ماسپښين، مازديګر او ماخوستن لمونځونو کې له فاتحې وروسته له اوساط المفصل څخه يو سورت ولولي (يعني له النبأ څخه تر الليل پورې سورتونه) او د سهار په لمونځ کې د طوالو (يعني له ق څخه تر البروج پورې سورتونو) څخه او په ماښام کې کله له طوالو څخه او کله هم له قصارو (له الضحى څخه تر الناس پورې سورتونو) څخه ولولي، تر څو پر هغو احاديثو عمل وشي چې په دې اړه راغلي دي.

٧ - د تکبير په ويلو سره دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته کوي، بيا رکوع ته ځي، په رکوع کې خپل سر د ملا سره برابروي او دواړه لاسونو پر زنګنونو داسې ږدي چې ګوتې يې سره جلا وي او په مطمئن ډول رکوع کوي او په رکوع کې: (سُبْحَانَ رَبِّيَ العَظِيْمِ) وايي، غوره طريقه دا ده چې درې ځلې

(١) مسلم په: (٣٩٩) شمېره روايت کړې.

(٢) بخاري په: (٧٥٦) شمېره روايت کړې.

او یا له درېو زیات یې تکرار کړي، سربېره پر دې ورته مستحب دي چې له دې سره: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ). ژباړه: (اې زموږ ربه تا لره پاکي ده، او ټولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه)[1].

٨ - له رکوع څخه سر راپورته کوي او دواړه لاسونه د اوږو او یا غوږونو برابر پورته کوي او وايي: (سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ). ژباړه: «الله د ثنا ویونکي غږ واورېده». که چیرته امام او یوازې لمونځ کوونکی و، او د ودرېدو پر مهال وايي: (رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ، وَمِلْءَ الأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ)[2]. ژباړه: «ای ربه! ټولې ستاينې ستا لپاره دي، ډېرې پاکې او مبارکې ستاينې، د آسمانونو او ځمکې او د هغو تر منځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغو شيانو چې تا وروسته غوښتي دي». خو که چیرته مقتدي و، نو د راپورته کېدو پر مهال: (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)، تر اخره پورې وايي لکه څنګه چې مخکې تېر شو، او کولی شي هر یو؛ امام، مقتدي او یا یوازې لمونځ کوونکی لاندې الفاظ ورزیات کړي: (أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ)[3]. ژباړه: «د ثنا او صفت ویونکي باور لري په هغه څه چې بنده دي -وړاندې وویل- او موږ ټول دې بندګان یو، منع کوونکی نشته هغه څه لره چې ته يې ورکوې، او ورکوونکی نشته هغه څه لره چې ته يې منعه کوې، او هیڅ شان او شوکت والا ستا په وړاندې بل شان او شوکت والا ته ګټه نشي رسولی».

(١) بخاري په: (٨١٧) شمېره، او مسلم په: (٤٨٤) شمېره روايت کړی.

(٢) مسلم په: (٤٧٧) شمېره روايت کړی.

(٣) بخاري په: (٧١١) شمېره، او مسلم په: (٥٩٨) شمېره روايت کړی.

نو دا (دعا) ښه ده او ثابته ده.

او د هر يو لپاره مستحب دي چې له رکوع وروسته هم لاسونه پر سينه کيږدي لکه څنګه يې چې مخکې اېښودلي وو، ځکه داسې څه له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه د وائل بن حجر او سهل بن سعد رضي الله عنهما له حديث څخه ثابت دي.

۹ - په تکبير ويلو سره سجدې ته ځي، داسې چې که يې کولی شول نو زنګنونه به له لاسونو مخکې لګوي، خو که ورته سخته وه نو کولی شي لاسونه له زنګنونو مخکې ولګوي او د پښو ګوتې به يې قبلې لور ته تاوې کړي وي، د لاسونو ګوتې به يې هم قبلې لور ته غځولې وي او په اوو اندامونو به سجده کوي چې عبارت دي له: تندی سره له پوزې، داوړه لاسونه، دواړه زنګنونه او د دواړو پښو د ګوتو تلي، او په سجده کې به: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) وايي، سنت طريقه دا ده چې درې او يا له دريو څخه يې زيات ځلي تکرار کړي، سربيره پر دې ورته مستحب دي چې ووايي: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ، رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي) **ژباړه:** «پاکي ده تالره اى ربه، ته منزه او پاک يې، او تولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه». او زياته دعا دې کوي، دليل يې د رسول الله صلى الله عليه وسلم قول دی چې فرمايي: (أَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ؛ فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ)(١). **ژباړه:** «هر چې رکوع ده په هغې کې د الله رب العزت لويي بيانوئ، او په سجده کې په دعاء کې ښه کوښښ کوئ او دا ډېره وړ ده چې هغه دعا مو قبوله شي».

او د خپل رب څخه د دنيا او آخرت د خير سوال کوي، برابره خبره ده که

(١) مسلم په: (٤٧٩) شمېره روايت کړې.

لمونځ فرض، يا نفل وي، او د سجدې پر مهال به لاسونه له تشو، خېټه له ورنونو، ورنونه له پنډيو لرې ساتي، او د رسول الله صلى الله عليه وسلم د وينا سره سم به څنګلي له ځمکې څخه پورته کوي لکه چې فرمايي: ژباړه: (په سجده کې برابر اوسئ، او ستاسو څخه دې يو تن د سپي په څېر خپلې څنګلې نه غوړوي)[1].

١٠ - د تکبير په ويلو سره له سجدې سر راپورته کوي، چپه پښه غوړوي او پرې کيني او ښۍ پښه دروي، دواړه لاسونه پر ورنونو او زنګونو ږدي. او : (رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَارْزُقْنِيْ وَعَافِنِيْ وَاجْبُرْنِيْ)[2]. وايي: يعني: «اى زما ربه! ماته ببښنه وکړه، پر ما رحم وکړه، ماته لارښوونه وکړه، روزي راکړه، له هرې بلا مې وژغوره او نيمګړتيا مې رفع کړه». او په ناسته کې مطمئن کيني (داسې چې هر غړى خپل ځاى ته ورسيږي).

١١ - د تکبير په ويلو سره دويمه سجده کوي او هر هغه څه يې چې په لومړۍ سجده کې کړي دي پدې کې يې هم کوي.

١٢ - د تکبير په ويلو سره سر راپورته کوي، لنډه ناسته کوي لکه د دوو سجدو په مينځ کې چې دې ته د استراحت جلسه وايي او دا ناسته مستحب ده، او که چېرته يې پرېښوده نو څه خبره نشته، او پدې ناسته کې هيڅ ذکر او يا دعا نشته، بيا دويم رکعت ته د زنګونو په نيولو سره پورته کيږي؛ البته که يې کولى شول او که ورته سخته وه کولى شي پر ځمکه لاسونه ولګوي، بيا فاتحه او ورپسې له قرآن کريم څخه يو آسان سورت لولي، بيا هغه څه کوي چې په لومړي رکعت کې يې کړي دي.

---

(١) بخاري په: (٧٨٨) شمېره، او مسلم په: (٤٩٣) شمېره روايت کړى.

(٢) ترمذي په: (٢٨٤) شمېره، او أبو داود په: (٨٥٠) شمېره، او ابن ماجه په: (٨٩٨) شمېره روايت کړى دى.

۱۳ - که چیرته لمونځ دوه رکعتي و لکه: د سهار، جمعې او اختروونو لمونځونه، نو له دویمې سجدې وروسته به داسې کیني چې ښی پښه ودروي او چپه وغوړوي، ښی لاس پر ښي ورون کیږدي، د لاس ټولې ګوتې دې بندې کړي پرته له مسواکې څخه چې په هغې سره به د الله تعالی یووالي ته اشاره کوي، او که داسې یې وکړل چې د ښي لاس کچې او ورپسې ګوتې بندې کړي او غټه ګوته له منځۍ ګوتې سره حلقه کړي او په مسواکې سره اشاره وکړي نو ښه ده، ځکه دا دواړه طریقې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابتې دي، او غوره دا ده چې کله دا طریقه او کله بله عملي کړي، او چپ لاس به پر چپ ورون او چپ زنګون ږدي، او په دې ناسته کې به تشهد وایي چې په لاندې ډول دی: «التَّحِيَّاتُ للهِ والصَّلواتُ والطَّيِّباتُ، السلامُ عليكَ أيُّها النبيُّ ورحمةُ اللهِ وبرَكاتُه، السلامُ علَينا وعلى عِبادِ اللهِ الصَّالِحِين، أشهدُ أن لا إلهَ إلَّا اللهُ، وأشهدُ أنَّ محمَّدًا عبدُهُ ورسولُه»(۱). **ژباړه:** «ټول ژبني، بدني، او مالي عبادتونه الله جل جلاله لره دي، سلام او د الله رحمتونه او برکتونه دې وي پر تا اې پیغمبره، سلام دې وي پر مونږ او د الله پر نیکو بنده ګانو، ګواهي ورکوم چې له الله تعالی پرته بل هېڅوک د عبادت وړ نشته او ګواهي ورکوم چې محمد صلی الله علیه وسلم د الله بنده او رسول دی». بیا وایي: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»(۲). **ژباړه:** (یاالله! پر محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه پرکورنۍ رحمت و اوروه، لکه پر ابراهیم علیه السلام او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې، یا الله!

---

(۱) بخاري په: (۸۳۱) شمېره، او مسلم په: (٤٠٢) شمېره روایت کړی دی.

(۲) بخاري په: (۳۳۷۰) شمېره، او مسلم په: (٤٠٦) شمېره روایت کړی دی.

پر محمد صلى الله عليه وسلم او د هغه پر كورنۍ بركتونه و اوروه، لكه پر ابراهيم عليه السلام او د هغه پركورنۍ دې چې ورولی و، بېشكه ته ستایل شوی او لوی یې). او په الله تعالى به له څلورو شيانو څخه پناه غوارېي، نو وايي به: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيْحِ الدَّجَّالِ»[1]. ژباړه: «ای الله زه پر تا پناه نیسم د جهنم له عذابه، د قبر له عذابه، د ژوند او مرگ له فتنې او د مسيح دجال له فتنې څخه»، بيا يې چې د دنيا او آخرت له ښېگڼو هر څه غوښتل هغه دعا دې وكړي او كه د خپل مور او پلار يا نورو مسلمانانو لپاره يې دعا كوله نو باک نه لري، -برابره خبره ده كه دا لمونځ فرض او يا نفل وي- د هغه څه پر بنسټ چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د ابن مسعود رضي الله عنه په حديث كې فرمايلي، كله يې چې هغه ته تشهد وربښود (نو ورته يې وويل چې) بيا يې چې هره دعا خوښه وه هغه دې وغواړي. **ژباړه:** (بيا به له دعا څخه هغه غوره كوي چې ورته ښه ښكاري)[2]. او په بل عبارت: **ژباړه:** (بيا چې هر څه غواړي هغه دې وغواړي)[3].

او دا د دنيا او آخرت ټولو ښېگڼو ته شامليږي.

بيا ښي او چپ لور ته د (السَّلامُ عَلَيْكُم ورَحْمَةَ اللهِ، السَّلام عَلَيْكُم ورَحمَةُ اللهِ)، په ويلو سره سلام گرځوي.

۱۴ - نو كه چيرته لمونځ درې ركعتي و لكه د ماښام لمونځ، او يا څلور ركعتي و لكه د ماسپښين، مازديگر او ماخوستن لمونځونه نو مخكې ذكر شوی تشهد؛

(۱) بخاري په: (۱۳۱۱) شمېره، او مسلم په: (٥٨٨) شمېره روايت كړی.

(۲) نسائي په: (۱۲۹۸) شمېره روايت كړی.

(۳) مسلم په: (٤٠٢) شمېره روايت كړی.

پر پیغمبر صلی الله علیه وسلم له درود سره یو ځای وایي، بیا د زنګنونو په مرسته دریږي، دواړه لاسونه د اوږو او یا غوږونو برابر پورته کوي او (اللّهُ أَكْبَرُ) وایي او دواړه لاسونه پر سینې د پاسه ږدي لکه څنګه چې مخکې یادونه وشوه، او یوازې فاتحه لولي او که ځینې وختونه یې د ماسپښین په دریم او څلورم رکعت کې له فاتحې څخه زیات څه وویل، باک نه لري، ځکه په اړه یې له پیغمبر صلی الله علیه وسلم څخه د ابو سعید رضي الله عنه په حدیث کې راغلي چې بیا په ماښام کې له دریم او په ماسپښین، مازدیګر او ماخوستن کې له څلورم رکعت نه وروسته تشهد وایي لکه څنګه چې په دوه رکعتي لمونځ کې یادونه وشوه، بیا ښي او چپ لور ته سلام ګرځوي، درې ځلې (أَسْتَغْفِرُ اللّهَ) وایي او بیا وایي: «اللهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ»(١). **ژباړه:** (اې الله، ته سلام یې، او ستا له طرفه سلامتیا ده، ته برکت ورکولو والا ذات یې، ای د عظمت او عزت خاونده). نو که چیرته امام و، خلکو ته له مخ ورګرځولو وړاندې به ووایي: «لا إلهَ إلّا اللهُ وحدَه لا شريكَ له، له المُلكُ وله الحمدُ وهو على كلِّ شيءٍ قديرٌ، اللهمَّ لا مانعَ لِما أعطَيْتَ، ولا مُعْطيَ لِما منَعْتَ، ولا ينفَعُ ذا الجَدِّ منك الجَدُّ، لا حولَ ولا قوَّةَ إلّا باللهِ، لا إلهَ إلّا اللهُ، ولا نعبُدُ إلّا إياهُ، له النِّعمةُ وله الفضلُ، وله الثَّناءُ الحسَنُ، لا إلهَ إلّا اللهُ مُخلِصينَ له الدِّينَ ولو كرِهَ الكافرونَ»(٢).

ژباړه: (له الله پرته بل معبود نشته، یوازې، بې شریکه دی، هغه لره پاچاهي ده او هغه لره ستاینه ده او هغه پر هر څه قادر دی، له ګناه څخه ګرځېدل نشته او د نیکو کارونو توفیق نشته مګر د الله په مرسته، ای الله! هر څه چې ورکوې څوک یې مخه نشي نیولی، او هر څه چی له چا څخه منع کوې څوک یې نشي

(١) مسلم په:(٥٩١) شمېره روایت کړی.

(٢) مسلم په: (٤٠٢) شمېره روایت کړی.

ورکولی، فایده نه شي ورکولای خاوند د شرافت او مرتبې ته ستا د عذاب په مقابل کې شرافت او مرتبه د هغه. له الله پرته بل هیڅ معبود نشته، او مونږ له هغه پرته د بل هیچا عبادت نه کوو، هغه لره لوریني دي او هغه لره فضل دی، او د هغه لپاره ښه ستاینه ده، له الله پرته بل هیڅ معبود نشته، (مونږ) هغه ته په عبادت کې اخلاص کوونکي یو، که څه هم کافران (زمونږ دا کړنه) بده مني).
درې دیرش ځلې (سُبْحَانَ اللّهِ)، درې دیرش ځلې (الْحَمْدُ لِلّهِ) او درې دیرش ځلې (اللّهُ اَكْبَرُ) وایي او د سلو د پوره کولو لپاره: (لا إلهَ إلَّا اللهُ وحدَه لا شريكَ له، له المُلكُ وله الحمدُ وهو على كلِّ شيءٍ قديرٌ)، وایي، او د هر لمانځه پسې (آيةُ الكُرْسِي)، ﴿قُلْ هُوَ اللّهُ أَحَدٌ ۝١﴾ [الإخلاص: ١]، ﴿قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ۝١﴾ [الفلق: ١] او ﴿قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝١﴾ [الناس: ١] وایي، د پیغمبر صلی الله علیه وسلم د حدیث مطابق د سهار او ماښام لمونځونو پسې د دې سورتونو درې ځلې تکرارول مستحب دي، او دا اذکار ټول سنت دي، فرض نه دي.

او د هر مسلمان؛ نارینه او ښځینه لپاره مشروع دي چې د ماسپښین د لمانځه نه مخکې څلور رکعته او وروسته ترې دوه رکعته، د ماښام د لمانځه پسې دوه رکعته، د ماخوستن د لمانځه پسې دوه رکعته او د سهار د لمانځه نه مخکې دوه رکعته لمونځ وکړي چې دا ټول دولس رکعته کیږي، او دې رکعتونو ته رواتب ویل کیږي، ځکه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به چې کله مقیم و نو تل به یې کول، خو په سفر کې به یې د سهار له سنتو او وترو پرته نور پرېښودل، ځکه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم به د سهار سنت او وتر دواړه د اقامت او سفر دواړو حالتونو کې کول، او غوره دا ده چې رواتب لمونځونه او وتر په کور کې وشي، خو که په جوماتت کې یې وکړل باک نه لري، دلیل یې د رسول

الله صلی الله علیه وسلم حدیث دی چې فرمايي: ژباړه: (د سړي لپاره غوره لمونځ هغه دی چې هغه يې په کور کې کوي پرته د فرضي لمونځونو څخه)[1]. او دې رکعتونو ته پاملرنه جنت ته د داخلیدو له اسبابو څخه دي، لکه څنګه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمايلي: ژباړه: (چا چې په شپه او ورځ کې دولس رکعته نفل لمونځ ادا کړ، الله تعالی به ورته په جنت کې کور جوړ کړي)[2].

او که چیرته يې څلور له مازدیګر نه مخکې، دوه له ماښام نه مخکې او دوه له ماخوستن څخه مخکې وکړل نو ښه ده؛ څکه له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه پدې اړه حدیث ثابت دی، او که يې له ماسپښين څخه وروسته څلور او مخکې ترې څلور وکړل نو ښه ده، دلیل يې د رسول الله صلی الله علیه وسلم دا قول دی: ژباړه: (څوک چې له ماسپښين نه مخکې څلور رکعته او له ماسپښين نه وروسته څلور رکعته لمانځه ته پاملرنه وکړي، الله تعالی به يې په اور حرام کړي)[3]. معنا دا چې له ماسپښين نه وروسته په راتبه سنتو دوه رکعته ورزیاتوي؛ څکه چې راتبه سنت ترې څلور مخکې او دوه وروسته دي. نو کله چې وروسته ترې دوه ورزیات کړي نو د ام حبیبې رضي الله عنها په حدیث کې یاد شمېر تر لاسه کيږي. الله تعالی توفیق ورکوونکی دی، وصلی اللّه وسلم علی نبینا محمد بن عبد الله وعلی آله وأصحابه وأتباعه بإحسان إلی یوم الدین،،،

---

(۱) مسلم په: (۷۲۸) شمېره روایت کړی.

(۲) بخاري په: (٦٨٦٠) شمېره روایت کړی.

(۳) أحمد په: (۲٥٥٤۷) شمېره، او ترمذي په: (۳۹۳) شمېره، او أبو داود: په (۱۰۷۷) شمېره روایت کړی.

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

د حرمين پيغام

د مسجد الحرام او مسجد نبوي زيارت کونکو لپاره لارښود
مواد په ژبو کي

978-603-8517-55-0